

A KISVENDÉGLŐS

(VOLT SZEMLE.)

A MAGYARORSZÁGI KISVENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATÁNAK
HIVATALOS KÖZLÖNYE ÉS A PINCZÉREK SZAKLAPJA.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Égész évre	12	korona
Fél évre	6	"
Negyed évre	3	"

Egyes példány ára 24 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓTULAJDONOS

NIKHÁZY GÉZA.

Megjelenik minden csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapesten, VIII., Rákóczy-tér 4. sz.

**A kisvendéglősök legközelebbi összejövetele Króner József kartársunknál VII. Baross-tér 16.
(régí szám Csömöri-ut 10.) e hó 5-én d. u. 4 órakor tartatik meg. Ott legyünk!**

A képzelt urak.

Vannak emberek, kik igazán megérdemlik, hogy őket uraknak czimezzük, mert bármikor érintkezzék is velük az ember, mindig azt tapasztalhatja, hogy minden tettükben tőtől-talpig és a szó-szoros értelmében uriemberek. — Vannak azonban olyan emberek is, kik csak képzelik, hogy ők urak, a valóságban azonban egészen mások, ilyenek a Dréher Antal sörgyáros alkalmazottjai, kezdve Aich igazgatón, egészen Aich Bierfersilbererig. — Ezen egyének mivel hatalmassak, mint akárcsak az óbudai takarékpénztár volt igazgatója, vagy a soproni bank, vagy az aradi bank volt igazgatói voltak és kik utóbb úgy össze törtek, mint a pozdorja, azt hiszik, hogy a korcsmárosok, kiknek fáradozásai után uraskodnak, nem is emberek, hanem a részükre kirendelt rabszolgák. — Egy korcsmáros nem juthat azon helyzetbe, hogy a mindenható igazgató színe elé juthasson és beszélhessen, hanem ha oda megy és miután az előszobába már jó hosszú ideig vártatták, akkor az igazgató üzenetét megkapja a negyedik kézből, mert az igazgató, vagy ennek helyettese, vagy a helyettes helyettesnek, ki a harmadik személy még derogál egy korcsmárossal beszélni, vagy ötlet fogadni.

De mindezekén túl tesz az Aich Bierfersilberer, ki még rendesen hazudik is, a mi csakugyan nem illő uri emberhez, plane ha az illető partalékos tiszt is, Aich ur nevezete-

sen, — ő tudja mi okból — mindenütt azt hazudja, hogy Drechsler egy levelet irt volna Dréhernek, a melyben hallgatási díjat kér, noha Drechsler őt felszólította az iránt, hogy a kérdéses levelet hozza nyilvánosságra, ő ezt nem tette, ellenben lapunk kiadójának, kit magához kéretett, egy pár sort adott valami Weisz nevű Dréher alkalmazotthoz czimezve, az iránt, hogy adná ki a szóban forgó levelet áttekintés végett, mit azonban ezek kereken megtagadtak, azon kijelentéssel, hogy a „levelet senki másnak, mint Gundel Jánosnak ki nem adnak.“

Itt álljunk meg egy kicsit. Miért csak Gundelnek? Ki az a Gundel akkor, hogy ezen levelet neki, csak is neki adják ki? Ez a Gundel az, kit a korcsmárosok megválasztottak elnöküknek, hogy jogait megvédje főképp a sörgyárosokkal szemben és ime Gundel a kartellos sörgyárosoknak dédelgetett kedvence, így védte meg a korcsmárosok jogait, ezek után joggal mondhatjuk, hogy Gundel is egyike a sör-kartell megalkotójának. Az ipartársulat a multkori összejövetele alkalmával kimondta, hogy Aichot nem tartja érdemesnek arra, hogy vele foglalkozzék, mi azonban hozzá tehetjük, hogy az összes Dréher-féle alkalmazottak, kezdve az igazgatón, nem érdemesek arra, hogy velük a korcsmárosok foglalkozzanak, miután ők a korcsmárosokat csak arra tartják, hogy éretük dolgozzanak és nekik megszeressék mind azt, a mi vágyaik: kielégítésére szükséges.

Kartársak, mutassuk meg, hogy van bennünk önérték és tanítsuk meg ezeket arra, hogyan kell embereket megbecsülni, bojkottáljuk a Dréher sörgyárat és tőlük sört korcsmáros ne vegyen többé.

A bormérés monopoluma.

A szabadságért való lelkesülés minden nemesen érző kebel kötelessége; a kiérdemelt szabadság kincs, melyet mindenki úgy igekezzék felhasználni, hogy az végső eredményében a társadalomnak és a hazának javára váljék. Aki nem így tesz, az a hazafiatlanság megbocsáthatatlan bűnébe esik.

Ilyen bünt követtek el azok, kik a pénzkufárok és zsarnokok előtt megnyitották a szabadipar kapuját. Szép és szent a szabadság mindenképp, de ha ezt úgy élvezik, hogy szabadossággá fajul, ha ennek örve alatt embert, társadalmat és hazát tesznek tönkre, mint haszontalant el kell törölni.

Ilyen haszontalan az iparüzés szabadsága. Az elmúlt században vezető férfaink, kik e gyöngye hazát egyszerre nagygyá, világhírűvé akarták varázsolni, a többi államok mintájára a régi és jó czéhrendszer helyébe a szabadipart emelték.

Vajjon mi jót hozott ez a szabadipar? Jót semmit se, de rosszat annál többet.

A szabadiparral kivették a kisemberek kezéből az ipart, a megélhetést és a pénzemberek lelketlen, kufár hatalmába kerültek. Napról-napra, évről-évre mentek tönkre kis-

iparosaink s mint munkások voltak kénytelenek a kontárkodó és zsarnok új „mesterek“ kegyelemkenyerén rágódni.

Ezek az új „mesterek“ tanulatlan és legtöbbször lelkiismeretlen elemekből kerültek ki, kik nem ismerve a bizonyos ipari cikk előkészítéséhez szükséges erőt, a munka minimuma és maximuma teljesen ismeretlen lévén előttük, dolgoztattak és fizettettek annyit, amennyit akartak, amennyi nekik tetszett.

Ez lett a szülőanyja a szociálistusnak, ez, ez az áldásos szabadipar.

Mi, kisvendéglősök is érezhetjük ennek áldásait. Épp úgy, mint más iparágban, nálunk és köztünk is vannak ilyen kontárkodó, pénzéhes elemek, kik nem szaktudással szolgálják iparunkat, hanem pénzük szászoros kamatoztatása és a tisztességes emberek tönkretéve vezérli őket.

Ime, ennyire elhintette a szabadipar az egoizmus veszedelmes szellemét, mely szellem útját állja iparunk fejlődésének és haladásának. Mert ma nem az általánosság és nem a haza érdeke lebeg az emberek szeme előtt, hanem az önzés csunya politikája.

Azokban a bizonyos „művelt“ államokban, melyek kezdeményezői voltak a szabadiparnak, most, nagysokára, igazán megokosodva revizionistákká szellemültek a szabadiparral szemben. Ezek között vannak már az ausztriaiak is. A többi iparosok közt a vendéglősök is állást foglaltak a „szabadsággal“ szemben. Észretértek és végelkeseredésükben immár ki is törték a türhetetlen helyzet ellen.

Voltak, vannak és lesznek is olyanok, kik bizonyos érdekeket, a szabadipar fekete lovagjait szolgálva, epébe mártott tollal írnak és mosdatlan szájjal agítálnak az „ósvi szellem ellen“, a mi alatt ők a szabadipar ellenségeit értik. No, de ezekre vajmi keveset kell adni.

Az epés toll, a piszkos száj gyöngye ahhoz, hogy az igazságot legyőzze. Ausztriai kartársaink így gondolkoznak és nyíltan kiadták a jelszót: „Monopolizáljuk a bormérést!“

A szabadipar ugyan incompatibilis a monopóliummal, mindakettőnek más és más az értelme; de ha az állam összeegyeztethetőnek tartja, mi miért ne boronálnánk össze a két külön-

böző nézetet. Az állam, ki törhetetlen hiva a szabadiparnak, monopolizál. Monopolizálta a dohányt és tervehette a gyújtó-monopóliumot is. Hiszen ezzel saját maguk ferdítik el a szabadipar értelmét.

De ugyan minek ferdítik el? Az idő megmutatta a szabadipar hasznavehetetlenségét, hát miért nem törlik el s miért nem terelik tisztességes utra az ipart, hogy az valóban fejlődjék s erősbödjék. De hát ezt nem teszik. Bár elismerik a ballépést, még sem. Csak suttymban monopolizálnak. De ha nekik szabad, nekünk is szabad. *Követeljük a bormérés monopóliumát.*

(Folyt. köv.)

Az alkoholizmus.

Népünk erkölcsileg is, vagyoniilag is hanyatlak, mindenütt a nyomor, a kirívó szegénység üti fel tanyáját. Az egykori birtokos lába alatt inog a talaj, munkás-népünk pedig nem egyéb, mint koldus proletársereg. Anyagi pusztulásával lépést tart az erkölcsi süllyedés is. Testileg satnya, a nagyobb izommérőt igénylő rehezebb munkát nem bírja, lelkiileg megmételezett, vagyoniilag elzüllött, kikoldult fil-lérekre támaszkodó népet látunk ma köz-seginken mindenfelé.

És e pusztulásnak első oka az iszákosság. A ki látja, hogy minő hallatlan mértékben van elterjedve népünk között az iszákosság, annak kétségbe kell esnie e nép jövője felett. Ez emészti fel vagyonát, keresetét, ez rongja testileg, lelkileg. Az iszákosság ölte ki népünkben az erkölcsi komolyságot, az egységérteget és a megelégedést. Ez szaporítja nálunk az úgy is nagy koldushadat, terjeszti az erkölcselenséget, szüli a bűnt. A nép véne és itja, nagyja és apraja, férfinépe és asszonyai szorgalmasan látogatják a koresmákat. Ott töltik vasárnapi és egyéb ünnepi szünidejüket, mit bérfizetés idején még egy-két köznappal is megtoldanak; ott szórják el keresetüket, ölik el testüket, gyilkolják meg lelküket; háztartásukkal, családjukkal, jövőjükkel nem törődnek.

Pedig a ki dolgozni akar és keresetét megbecsülni tudja, tisztességesen megélhet nálunk is. Népünk dolgozik, elég jól is keres s mégis nyomorog. Adóját nem fizeti, csak akkor, ha a vég ehajtó ül a nyakába, adósságaival nem gondol, csak akkor midőn udvarán megperdül a dob, gazdaságába nem fektet be egy garast se, pusztulni hagyja, csak fuvar és jó napszám után néz, mely készpénzt hoz a tüsszöbe, hogy aztán mielőbb pálinkára adja. A Budapestben napszámba évente tölteni szokott idejének kivételével állandóan krumplin és zabliszten tengődik. S a családapa, sőt a családtagok is mindamellet boldogok, ha minél gyakrabban holtrészegre szophatják le magukat. A mi né-

pünk kezéből keresete úgy elpárolog, mint a kámfor, nyomtalanul, haszon nélkül, nem marad belőle más, csak tengernyi új adósság. Ma félig-meddig tisztázza ezt a rovást, hogy holnap új és hosszabb rovást kezdjen. Az anyagi pusztulással természetesen okozati összefüggésben van az erkölcsi elvadás is. Mind a kettő pedig nagy szerencsétlenség úgy erkölcsi, mint társadalmi tekintetben.

Ideje immár, hogy e rettenetes veszedelemnek útját álljuk, hogy minden lehető megtegyünk mi kisvendéglősöknek is, a nép megmentésére, hogy megkezdjük a harcot, a háborút az iszákosság, az alkoholizmus ellen.

Két kiválóan fontos fegyver adatott pedig nekünk ebben a háboruban.

Az első a mértékletességi egyesületek alakítása, a másik az olvasó-egyletek minél szélesebb körben való elterjesztése és azok kihasználása az iszákosság ellen. Ahol olvasó-kört alapítottak, ott megtették az első lépést e rettenetes veszedelem leküzdésére. Azért, mert az egyletek elvonják a népet a maguk társas összejöveteleivel, szórakozásaival a szesz italoktól, s így a legnagyobb ellenségnek, az alkalomnak állják útját. Azért továbbá, mert az egyletek felügyelet alá helyezik a népet mulatságaiban, szórakozásaiban is, hol a népnevelés vezérémbere figyelemmel kísér mindenkit, még mulatozásban is és könnyen megakadályozhatja azt, hogy ez a multság el ne fajljon.

E két eszköz közül akár egyiket, akár másikat, akár mindakettőt is megvalósíthatjuk, de tenni, cselekedni mulhatatlanul szükséges mindazoknak, kik a nép vezetésére hivatvák.

Mi, kisvendéglősök, kik szálla vagyunk ugyan az alkoholizmus ellen küzdők előtt, nekünk is bele kell kezdeni e nemes akcióba. — Mérjünk és adjunk bort — keveset, de jót. A jó bort módjával élvezve, nem alkoholizmus s ha e szerint cselekszünk, nagy szolgálatot teszünk a társadalomnak.

A pinczerek érdeke.

— Rovatvezető: Jávor I. Sándor. —

Pinczérányok.

A mélyen tisztelt ficsurok bizonyára rossz néven fogják venni, ha a pinczérányok ellen fogok írni. No, de ez a lap nem a ficsurok organuma, hát nyugodt lélekkel hajtom végre vállalkozásom.

Mi egyáltalán ellenségei vagyunk a nő munkának, mely a konyhán kívül érvényesül. Sajnos azonban, a konyhán kívüli szolgálatra legtöbbször a „jó férjek“ vagy az „édes szülők“ kényszerítik a nőt, hogy keressen és pótolja a „szorgalmas férj“ ellumpolt filléreit. Azon férjek, azon apák, kik ilyen módra akarják felemelni a napi szesz-lénuhogot, legelsősorban erkölcsi kifogás alá esnek, másodsorban pedig ugy saját maguknak, mint embertársaiknak ár-

tanak, amennyiben az ő munkájukat adják a nőnek.

A női munkát (bár legyen az nehezebb a férfiénél) feleannyi bérrel fizetik, mint szokás. S ki ne keresné a mai világban az olcsó erőt? Mindenki. Ime, így rontják el az emberek a saját helyzetüket.

A pinczérlányok fizetése még a felét se teszi annak, a mit a pinczerek kapnak. Hát mért ne alkalmaznák ezeket? Kapva-kapnak rajtuk. De, jó Istenem, beh nagy hátrányunkra van ez nekünk, pinczereknek és a közerkölcsiségnek!

A mi kenyerünk így vész el s az erkölcstelenség így nő terebélyes fává.

Mért nincs százunknak üzletünk, kenyerünk, mért? Talán azért, mert kevés a kávéház és a vendéglő? Oh, nem. Hisz ezek gombamódra szaporodnak, napról-napra több van, de ezek — családokul — lányokat alkalmaznak.

Szegény lányok élni akarnak. Fizetésük harisnyára is kevés és ezt rendesen pótolni kénytelenek. Hogy miként, hát ezt már talán szükségtelen hangoztatni, tudja mindenki: *nem tisztességes* munkával.

A pinczérlányok alkalmaztatásával azonban az emberek is a megmértelyezésnek vannak kitéve. A „piros kis babák“, az „édes muczusok“ nagy hunczutok, végtelen nagy csábítók s hamarosan hálójukba kerítik az embert, még ha feleséges is.

A pinczérlányok által a kávéház is vesztit nivójából, a közerkölcsiségnek is hátrányára van, a pinczerek kenyerét is ellopják, ergo kötelessége volna a belügyminiszter urnak eltiltani a lányok alkalmaztatását pinczéri minőségben.

Ha már megengedhetőnek tartják a női munkaerő tisztességtelen kihasználását, legalább őrködjének a szegény nők egyetlen kincsére: a becsülete fölött. Hiszen amugy is az erkölcstelenség posványában fetreng fővárosunk!

HIREK.

— A kőbányai polgári serfőző r.-t. — a kartellkötők egyik leghiresebbje — a múlt héten tartotta évi rendes közgyűlését. Az osztalék részvényenkint 9 koronában lett megállapítva s ennek kifizetése már meg is kezdődött. Az igazgatóságnak a *sikerés működéséért* jegyzőkönyvi köszönetet szavazott a közgyűlés. Nem tudjuk, mily fokán vannak a részvényesek az emberi érzéseknek, a mikor egy ilyen igazgatóságnak köszönetet szavaznak. Hát a mai világban azt kell nevezni sikeres munkának s azt kell megköszönni, ha valaki embernyuzást követ el? A kőbányai polgári serfőző r.-t. is a kartellkötők éhes, zsarnok csoportjában áll, nyuzza a kisvendéglősöket, a miért nem köszönetet, hanem valami más érdemel.

— Kitüntetett cigányzenekar. Szabadkai *Pege* Károly cigányprimást és *Török* Pista cimbalomművészt, kik Angliában időznek, az angol király aranyéremmel tüntette ki.

— Abszintfogyasztás Franciaországban. Az alkoholelles mozgalom legintenzívebben Franciaországban folytatja akcióját. Maga a kormány minden lehetőt megtesz, hogy e rettenetes veszedelem terjeszkedésének gátat vessen. De mindhiába; az ország erkölceit, társadalmi rendjét sok helyütt — főleg Párisban — mélyen aláásta az alkoholizmus. A „Médicine Francaise“ legutóbbi száma az alkoholizmus pusztításáról értekezvén, érdekes kimutatást közöl Franciaország abszintfogyasztásáról. Hét év alatt ugyanis 85.000 hektoliter abszintet fogyasztottak el Franciaországban s a legutóbbi rövid négy év alatt 83.000 hektolitert. — No, itt falra hányt borsó a jó beszéd.

— (Fejedelmek a billiárdasztal mellett.) A „Modern Society“ érdekes cikket közöl Vilmos császár és Edvárd angol király sandringhami találkozása alkalmából, arról, hogy mivel töltik idejüket a fejedelmek, amikor egymást meglátogatják. Egy ilyen látogatásnak érdekes epizódja az, amidőn Vilmos császár és az angol király egymással billárdoznak. A német császár csak alkalomadtán szokott játszani, ügyesen és hevesen löki a billiárdgolyókat. Edvárd király már kényelmesebb partner. Régebben szenvedélylyel billiárdozott s gyermekeit, mihelyt a billiárdasztal magasságáig értek bevatta a billiárdjáték titkaiba. A fiatal hercegek azonban igen gyakran összekulönböztek játékközben s ezért azután Alexandra királyné marquett állított melléjük, aki hivatta volt a fejedelmi sarjak heves játéktemperamentumát csillapítani. Így azután nyugodtan játszhattak a fejedelmi ifjak. Maga a királyné is játszott néha a billiárd asztalon. Legkitünőbb billiárd asztala van II. Lipót belga királynak Brüsszelben, aki billiárdtermét a sandringhami billiárdterem mintájára rendeztette be.

— (Walburg Ernő báró Győrött.) Wallburg Ernő báró, a New-York kávéház főpinczére nem régiben megvált állásától. Ugy látszik, beleunt a fővárosi zajba s vágyik a vidéki városok csöndje után. Eleinte Nagyváradon akart hasonló minőségben alkalmaztatni: de az ottani kávésök nem igen kaptak rajta. Ernő báró nem kapott helyet. De azért nem csüggedt el, mert amint értesülünk, addig keresett-kutatott, amíg végre a győri Kisfaludy-kávéház tulajdonosa elfogadta ajánlkozását. A legközelebbi főpinczér-változás alkalmával foglalja itt el helyét Walburg Ernő báró, aminek hire nem kis szenzációt okozott Győrött.

— Vendéglőmegnyitás. Kriszt Károly, jőnevű kartársunk Báthory-utca 19. szám alatt új vendéglőt nyitott meg. Kitűnő borai, sörei és jó magyar konyhája, mely régóta ismeretes, bizonyára látogatottá teszi új üzletét s biztosítékot nyújt a felvirágzásra. A jó bor kedvelőinek különösen figyelmébe ajánljuk Kriszt Károly új vendéglőjét.

— Egy jó vendéglőről. Régebbi számunkban jeleztük *Győrffy* István vendéglőjének megnyitását s most már örömmel adhatjuk hírül, hogy az új vendéglő virágzásnak is indult, amennyiben a helyiséget

bővíteni kell. Ugyanis a jövő héttől kezdve egy szobával kibővítik az új vendéglőt s a kerthelyiséget, mint fedett és fűtött helyiséget bocsátják rendelkezésére a vendégeknek. E jó vendéglő Mária-Terézia-tér 4. szám alatt van.

— Érdekes fogadás. Torontálmege egyik gazdag sváb nagyközségében, Lovrinban a multkoriban érdekes fogadást nyert meg hét uriember. Nagyobb társaságban, bor mellett arról folyt a szóbeszéd, hogy intelligens emberek képtelenek erősebb testi munkára, a milyen például a mezei munka is. A társaságban volt egy lovrini földbirtokos is, a ki különösen erősen kardoskodott a mellett, hogy az uri nép mind puha, a teste petyhüdt s a kaszálás, kapálás mellől fél óra alatt kidőlne. Heten azonban ezt határozottan tagadásba vették s a mint a vita fejlődött, ősi szokás szerint fogadás lett a vége.

— Nohát — mondotta a földbirtokos, — két hold földem termését nektek adom, ha két nap alatt lekaszájátok és keresztbe rakjátok!

— Mi meg felajánlunk ellenében 20—20 koronát — volt a hét ur válasza, — ha a kitűzött munkát rendben be nem végezzük.

Másnap hajnalban a földbirtokos aratói nagy csodálkozással látták, hogy héttel megszapordtak s a jövevények községbeli urak, de a kiket parasztos gunyájukban is felismertek, kaszála a vállukon.

— No, az urak megbolondultak — volt az általános vélemény.

Ott volt a földbirtokos is velük.

— Urak — szólt a hét kaszás urhoz, — ez itten kerek két hold buza. Csak gyorsan a munkára, mert az idő mulik s nem lesztek készek a kaszálással — fejezte be szavait mosolyogva.

A hét ur erre kellő komolysággal elhelyezkedett a vetésben s ugyancsak szorgalmasan kezdték vágni a rendet s még az alkony le sem szállott, máris egy hold buza hevert szép rendben kékébe kötve. Kifáradtak ugyan módfelett, úgy, hogy még az ágyba is szinte úgy kellett bele-rakni őket, hogy kipihenjen a kemény munkát. De már másnap hajnalban pontosan újra megjelentek s folytatták a munkát. Annnyira belejöttek ekkorra már a kaszálásba, hogy kora délutánra befejezték a másik hold buza vetés learatását. A fogadást tehát fényesen megnyerték, igaz ugyan, hogy a hét ur nem győzi azóta egymást „restitutions fluid“-dal kenegetni. Az igazán verejtékkel keresett buza árát egy Kossuth emléktábla felállítására adták, amelyet szeptember 19-én, a Kossuth-ünnep alkalmával lepleztek le Lovrinban.

A főpinczér tizparancsolata. Kitűnő német szaklaptársunk, a „Verband“, a következőkben állítja össze a főpinczerek 10 parancsolatát:

1. Az üzleti érdekeket mindig úgy tekintsd, mint a magadéit.
2. Gondol legyen rá, hogy a vendégek mindig otthoniasan és megelégedetten érzéik magukat, a mig csak a te üzletedben tartózkodnak.
3. Egyik vendéggel épp oly udvarias és előzékeny légy, mint a másikkal, senkinek se nyujts se előnyt, se hátrányt.
4. Ne tartsd magadat többre, mint főnököt s így ne intézkedj soha önszántódból.
5. Mindig ügyelj a rendre s ne élj vissza a beléd helyezett bizalommal.
6. Pontosan a helyeden légy mindig.

7. Járj a személyzetnek jó példával elől.

8. A személyzettel szigorúan, de igazságosan bánj, figyelmesen, de soha ne tulajdonoskodva bánj velők s nem szabad egy hibát sem megtorlás nélkül hagynod.

9. Ügyelj tekintélyedre a személyzetted s egyéb alárendeltjeiddel szemben.

10. Iparkodj a megkeresett pénzzel takarékoskodni, hogy minél előbb önállósítsd magad.

A kisvendéglősök mozgalma.

A november hó 28-án Kása Géza kartársnál megtartott értekezleten ismét szép számban voltak jelen az ujonnan csatlakozott tagok.

Az értekezleten ismét szóvá tették, hogy a karrtellebeo levő sörgyárosok felkeresik a korcsmárosokat és arra akarják bírni őket, hogy a sör szállításra szerződést kössenek.

Az ipartársulat elnöksége ez uton kéri fel az összes korcsmárosokat az iránt, hogy szerződést senki az ipartársulat nélkül ne kössön, miután ezen szerződéskötés csak újabb megkötésünk lenne, ellenben az ipartársulat a szerződéskötésnél az egyes korcsmárosok érdekeit mindenben megvédi.

Vigyázzunk, hogy kelepcebe ne kerüljünk!

A székesfővárosi kisvendéglősök és korcsmárosok ipartársulatának hivatalos helyisége VII., Szövetség-u. 24 sz. alatt van, az irodai órák d. u. 4—6-ig tartanak. Kartársak forduljatok oda mindenért, mert ott mindenféleképpen segíségekre lesznek.

A nemzetes asszony.

Elbeszélés a szabadságharcból. 5
Írta: Jovicza István.

Volt ezután vigság Kis-Kapun. Olyan győzedelmi lakomát csaptak, hogy talán a győzelem se ért ennyit.

A nemzetes asszony foglyul is ejtett egy csuf tisztet. Elvitte Bemhez.

— Csinálj vele, amit akarsz, — szólta Bem, ahogy megpillantotta az ijedelemtől reszkető foglyot.

A nemzetes asszony pedig irt egy levelet — Korpássy Bélának, az ő férjének, amelyben megírja, hogy óvakodjék harcban részt venni, mert ha vele találkozik, golyót kap csók helyett.

— Ezt vidd el Windischgrätz táborába... Hanem vigyázz, hogy többet ne lássalak valahol, mert akkor Lucziferhez küldelek levéllel...

A remegő, meghunyászkodó fogoly átvette a levelet s megeskettetés után szabadon engedték.

Ettől kezdve aztán a nemzetes asszony olyan igazi katona lett, ki tüzőn-vizen is keresztül ment, ha a hazáról volt szó.

Mintha sohse lett volna nő, úgy érezte magát a katona-ruhában. A csatákban pedig úgy serénykedett, mint valamikor otthon a konyhában.

Tisztelték is, szerették is úgy a tisztet, mint a közkatona.

A „tábor angyalá“-nak hívták s utána mentek tűzbe-vizbe akárhová.

V.

A nemzetes asszony, amikor már egészen hozzászokott a harci élethez s megéledt a háborukban, úgy unaloműzésből portyázásra indult Jánossal és egypár katonával. Egész szenvedélye volt ez.

Esteledni kezdett, a mikor szintén barangolt. A távolból lódobogást, kardcsörtetést hallott.

Figyelmesen tekintgetett körül. Seholl semmit sem látott. De a mikor füle mellett egy éles golyó sivitott, mindent megtett.

A hegyszorosban ellenség rejtőzött. Oda-vágtatott. Hat ló nagy szekeret húzott, tele élelmiszerral, ruhával. Volt egy század osztrák katona is.

— Tüzelj! — kiáltott katonáira, kiknek jól célzott lövései egész zavart idéztek a hegyszorosban lévőkhöz.

De az ellenség is tüzelt, a mi kárt sehogys tudott tenni, mert a legtöbb golyó a hegybe furódott, vagy a levegőt hasítgatta.

Háromszori tüzelés után, a kik kikerültek a maroknyi magyarok golyóját, megadták magukat.

Nagy diadallal vitték a szekeret és a foglyokat Bem elé. A foglyok közt volt egy lengyel is, a kihez így szólt Bem:

— Hogy a lengyelek jó hírét tovább ne tud rontani, halálra ítélek. Ha új ágyut kapok, erejét rajtad fogom kipróbálni.

Ez a fogoly pedig csak azért mondta, hogy lengyel, mert azt gondolta: így kikerüli a büntetést. De a mikor hallotta Bem szavait, félve, remegve vallott:

— Cseh vagyok, nem lengyel.

— No, akkor csak kis golyót kapsz.

Igy járt még egypár fogoly, kik már hirhedtű váltak a háborus időben; de a legtöbb kegyelmet kapott.

A foglyok közt volt egy tiszt is, kit a nemzetes asszony kért el Bemtől.

— Tiéd lehet...

Ez a tiszt pedig nem volt más, mint a ki a nemzetes asszonyt egyszer elfogatta és vérig megsértette; ez az, kit orron vágott szemtelenkedéséért.

— Kezembe kerültél, jó firma — szólta hozzá a nemzetes asszony. — Sértegetésedért most megadhatom illő jutalmat.

— Bocsánat, bocsánat! — esedezett a tiszt. — Könyörüljön! Menyasszonyom, édesanyám, apám, testvéreim vannak!...

— Ahá! És te nem gondoltál ilyenre, mikor engem a hadbírótság elé hurcoltál... Én nő voltam, de nem könyörögtem kegyelemért; te férfi vagy és rimánkods... Mért nem maradtál anyádnál és mért nem katonáskodol fakardokkal? Te nem való vagy háboruba! Te gyáva lélek! Te fizetett zsvány!...

E szavak után föléledt a tisztben régi büszkesége s kiegyenesedve, kimeresztett szemekkel, fogát csikorgatva állt egy helyen s beszélni akart volna, de nem jutott szóhoz... Nem talált szavakat...

A körülálló magyar tisztet nagy érdeklődéssel figyelték a nemzetes asszony szavait s a csávába került osztrák tisztet.

— De ne gondolja, hogy vérét kívánom — folytatta tovább a nemzetes asszony. — Nem, de tisztességes elégtételt kérek, a mit egyszer oly rutul megtagadott.

Kivett aztán zsebéből két pisztolyt. Egyet a tisztnek adott és egyet magának tartott.

— Egy, kettő, három — számolta a lépéseket huszig. — És most egy, kettő, három... tűz!...

A tiszt lőtt. Nem talált.

A nemzetes asszony visszadugta pisztolyát, hátat fordított a tisztnek.

— Tudja meg, hogy a magyar asszonynak van szíve...

Az osztrák tiszt egy ideig mereven állt helyén, de később gondolt egyet, letépte zubbonyát s Bem elé állt:

— Magyar ruhát és magyar kardot kérek...

Később ő lett Bemnek egyik legvitézesebb, legkedvesebb katonája.

(Folyt köv.)

Levelezés.

Tek. Szerkesztő Ur!

Nagy érdeklődéssel olvastam a két hét előtti számban megjelent „Pinczerek érdeke“ cz. cikkünket. Az igazat megvallva én is a bizalmatlankodók pártjába szegődtem, a mennyiben sikerült annak a bizonyos „kikopott“ urnak hazug, ámitó szavaival engem is és társaimat is félrevezetni.

Azonban — még cikkünk megjelenése előtt — kezdtem átlátni a szitán s hamarjában a faképnél is hagytam a nem igen tisztelt álnévű „urat“, kinek agitációja egyenesen odairányult, hogy ne járassuk és ne olvassuk nagybecsű lapját s megígérte, hogy ő fog számunkra „szerkeszteni“ egy lapot. Én azonban — és talán társaim is — elég jónak találjuk a tek. szerk. ur lapját s ki is jelentettük, hogy vállalkozását, a mennyiben már sem személyisége, sem készütsége nem nyújthat erre elég garanciát, nem támogathatjuk. Ezóta nem is hallok egy szót se arról az „urról“, sem a tervbe vett lapról, de még társárról sem, a ki — azt hiszem — szintén kikopott önkölt, mert...

A tek. szerk. ur felvilágosító szavai és az én levelem után bizonyára óvatosság lesznek t. kartársaim s nem fognak felülni egyiknek se.

Kitűnő tisztelettel
L...y E...r főpinczér.

Szerkesztői üzenetek.

L Géza. (Komárom.) Ott csak Ön az egyedüli előfizetőnk. Terjesztését szívesen vennénk. De nehé az, ugy-e? Azt hisszük mi is, hiszen a nagy fővárosban is alig van egypár pinczér-előfizetőnk.

V. S. (Bpest.) Az ipartársulatba bármikor beléphet. Csak toborozza kartársait is. — Üdvözlét!

Társszerkesztő: JOVICZA ISTVÁN.

Der Kleine Gastwirth

Offizielles Fachblatt der Gewerbegeossenschaft der Gast-, Schankwirth und Kellner.

PRÄNUMERATIONSPREIS:

Für ein ganzes Jahr . . . . . 12 Kronen
 Für ein halbes Jahr . . . . . 6 „
 Für ein Vierteljahr . . . . . 3 „

Herausgeber und verantwortlicher Redakteur:

Nikházy Géza.

Erscheint jeden Donnerstag.

Redaktion und administration
 Budapest, VIII. Bezirk, Rákóczy-tér Nr. 4.

Die Kleinwirth halten ihre nächste gesellige Zusammenkunft am 5. Dezember, 4 Uhr Nachmittag bei unserem Kollegen Josef Króner (VII. Baross-tér 16, vorige No Csömöri-ut 10), Um je zahlreicheres Erscheinen wird gebeten!

Die eingebildeten Herren.

Es gibt Leute, die es wirklich verdienen, Herren genannt zu werden, denn so oft man mit sie in Berührung kommt, hat man Gelegenheit zu bemerken, daß sie vom Fuße bis zum Kopfe Herren sind, was ihr Benehmen beweist. Es gibt aber auch Leute, die sich nur einbilden, daß sie Herren sind, in Wirklichkeit aber nichts weniger als das sind. — Unter die Letzteren gehören die Angestellten der Dreher'schen Bierbrauerei, angefangen vom Director Mich bis zum Bierverfilterer Mich.

Diese Herren halten sich für schrecklich mächtig und wollen gar nicht daran denken, daß sie doch nur von den kümmerlichen Groschen der mißachteten Wirth leben. Sie betrachten den Wirth nur als ihren Sklaven, lassen ihn im Vorzimmer stundenlang warten, bis es dem Herrn Director genehm ist ihn durch vierte Hand eine Antwort hinaus zu schicken, denn ihm selbst derogirt es mit einem Wirth zu sprechen.

Aber der feinste unter ihnen ist der Bierverfilterer Mich, der verlaublichen ließ, daß Herr Drechsler einen Brief an den Dreher gerichtet hätte, in welchem er Schweigegehd fordert. — Trogdem Herr Drechsler den Mich Bierverfilterer aufforderte das zu beweisen, resp. den Originalbrief zu veröffentlichen, hat er aber bisher hat nicht gethan.

Anstatt dessen ließ er den Herausgeber unserer Zeitung zu sich kommen, gab ihm einen Brief an einen gewissen Weiß (Angestellter der Dreher'schen Bräuerei), wo er um Herausgabe des benannten Briefes ansuchte. Dieser gewisse Weiß aber erklärte, daß sie den Brief nur dem Stefan Gundel übergeben.

Warum gerade nur dem Herrn Gundel? Wer ist der Herr Gundel? Meines Wissens haben die Wirth diesen Herrn zu ihrem Präses gewählt, damit er ihre Interessen wahre. Und nun ist dieser Herr Gundel der Liebling der im Kartell stehenden Bierbräuer. Also so hat Herr Gundel die Interessen der Wirth vertreten? Da können wir bestimmt annehmen, daß Herr Gundel auch einer der Kartellgründer war. Die Gewerbegeossenschaft erklärte in ihrer letztgehabten Konferenz, daß sie es unter ihrer Würde hält sich mit der Person des Herrn Mich zu befassen. Wir fügen noch dazu, daß es nicht der Mühe werth ist mit allen

Dreher'schen Angestellten sich zu befassen, angefangen vom Direktor, denn die betrachten die Wirth nur als Sklaven, die für sie das Geld verdienen.

Kollegen! Halten wir zusammen, zeigen wir, daß wir Ehrgeiz im Leibe haben und es der Dreher'schen Bräuerei vergelten, was sie an uns Wirth gethan.

Weinschants-Monopolium.

Das Verlangen nach Freiheit, der Enthusiasmus nach Freiheit ist Jedermanns heilige Pflicht. Die erlangte Freiheit ist ein Kleinod, den jede Nation, jeder Mensch hoch schätzen muß. Der nicht in diesem Sinne lebt und denkt, ist wirklich unpatriotisch.

Aber gerade so unpatriotisch sind jene zu nennen, die die Schranken der Gewerbefreiheit den Blutsaugern und Geldmanipulanten öffneten, denn sie ruinirten damit ihr eigenes Vaterland. Es ist ja sehr schön frei zu sein und auf jedem Gebiete des Daseins Freiheit zu genießen, aber wenn diese Freiheit Gelegenheit zu Mißbräuchen gibt, wenn unter dem edlen Titel der Gewerbefreiheit Vaterland und Gesellschaft zugrunde gerichtet wird, dann sagen wir dieser Freiheit lieber Adieu!

So nichtsnuß ist unsere Gewerbefreiheit. Im vergangenen Jahrhundert wollten große Männer unseres Landes dieses schwache, zurückgebliebene Vaterland auf einmal groß und stark machen, und glaubten das am Besten mit dem zu erreichen, wenn sie an Stelle der damals einheimischen Zunftgenossenschaften die Gewerbefreiheit setzten.

Nun sind hundert Jahre verfloßen. Was hat uns die Gewerbefreiheit gebracht? Nichts Gutes. Das Kleingewerbe ist dabei zugrunde gegangen und die Geldmanipulanten sind reich geworden. Die früheren Meister müssen bei den jetzigen „Meistern“ als Arbeiter dienen. Und was sind denn diese jetzigen „Meister“? Meistens ungeschulte, nicht fachverständige Leute, die vom Fach gar nichts verstehen, von Jugend auf nichts anderes lernten, als mit Geld zu schachern und seine Mitmenschen auszubeuten.

Dieses Gebahren hat der Socialismus mit sich gebracht. Und das alles haben wir der Gewerbefreiheit zu verdanken.

Auch wir Kleinwirth fühlen den falschen Segen der Gewerbefreiheit. Auch in unserer Branche gibt es ihrer genug, die nicht mit ihren Fachkenntnissen oder ihrem Fleiß weiterkommen, sondern mit der hundertfachen Verzinsung ihres Geldes und mit dem Zugrunderichten ehrlicher Menschen sich ein Vermögen machen.

In allen jenen fortschrittlichen Staaten, wo sie für die Gewerbefreiheit sich so ereiferten, gehen sie langsam und langsam zu der alten verpöhten, aber praktischen Zunfttheilung zurück, überall fangen sie das Gesetz der Gewerbefreiheit zu revidiren an, bis sie zum Schlusse dort sind, wo wir vor hundert Jahren waren, mit dem Unterschiede, daß damals Millionen zufriedene Kleingewerbetreibende waren, heute aber Millionen zugrundegerichtete Bettler, unzufriedene Menschen egjüiren.

Es gibt und wird geben solche Creaturen, die mit Haß und Verachtung von Jenen schreiben und sprechen, die für die Einschränkung der jetzigen Gewerbefreiheit kämpfen, das thut aber nichts, solche Hunde laßt man bellen und wir schreiten doch nur muthig weiter dem ausgelegten Ziele zu, den Kleingewerbetreibenden, wie den Kleinwirth vom totalen Ruin zu retten.

Wo stehen wir heute mit der Gewerbefreiheit? Der Staat kennt sie gar nicht. Der Staat monopolisirt, was ihm angenehm und einträglich erscheint. Monopolisirt den Tabak und will auch die Zündhölzer monopolisiren. In diesen Artikeln hört sich die Gewerbefreiheit auf, weil es einträglich ist.

Warum also streichen sie nicht lieber ganz das Gesetz, warum setzen sie nur so langsam daran herum? Die Jahre der Zeit haben ja genügend bewiesen, daß es umbrauchbar, unnüß ist! Also weg damit. Nein, das thun sie nicht, sie monopolisiren nur im Stillen weiter.

Wenn es also dem Staat erlaubt ist, so fordern wir Kleinwirth auch ein Monopol: das Monopol des Weinschenkens.

(Fortsetzung folgt.)

Das Schankrecht.

Wenn Jemand sich ein Hotel, Gasthaus oder Kaffeehaus errichtet, muß er sich in erster Reihe einen Gewerbeschein verschaffen, diesen dann dem Gesuche, welches er um Erlangung des Schankrechtes zur Finanzdirektion einreicht, bei-

legen. Denn laut Gesetz kann die Finanzdirektion dem Ansuchenden auf Hotel, Gast- und Kaffeehaus oder Kaffeebar nur dann das Schankrecht erteilen, wenn selber vorher von der betreffenden Gewerbebehörde sich den Gewerbebeschein verschafft hat.

Wenn der Ansuchende seinem Gesuch den Gewerbebeschein nicht beilegt, so muß ihn die Finanzdirektion laut Erlaß des Finanzministers vom Jahre 1891 auffordern, den Gewerbebeschein unter gewisser Zeit nachzuholen. Der dieser Aufforderung nicht Genüge leistet, ist mit seinem Gesuch abzuweisen. In Budapest braucht die Finanzdirektion den Ansuchenden um Nachholung des Gewerbebescheines nicht anfordern, sondern sie wendet sich direkt an die Gewerbebehörde (Bezirksvorsteherung) um Aufklärung ob der Ansuchende zum Betreiben seines Geschäftes den Gewerbebeschein bereits eingeholt hat. Wenn die Gewerbebehörde aus was immer für Gründe die Ausfertigung des Gewerbebescheines verweigert, der ist mit seinem Gesuch um Schankrecht abzuweisen.

Es ist aus diesem zu ersehen, daß der Ansuchende in seinem eigenen Interesse handelt, wenn er seinem Gesuche gleich den Gewerbebeschein beifügt.

Jene Geschäfte, die sich speciell mit dem Verkauf von Spirituosen beschränken, brauchen keinen Gewerbebeschein. Bisher war es Brauch, daß sich solche Geschäfte, deren Hauptgeschäft der Spirituosenverkauf war und sie sich mit dem Verkauf von warmen und kalten Speisen nur nebenbei beschäftigten, daß diese Geschäfte keinen separaten Gewerbebeschein hatten. Das waren die gewöhnlichen Bier- und Weinschänken. Der Gasthausbesitzer hat auch bisher einen Gewerbebeschein benötigt, der Schankwirth aber nicht, weil beim ersteren das Hauptgeschäft das Verkaufen von warmen und kalten Speisen war und Getränk er nur nebenbei verkaufte. Während letzterer den Getränkeverkauf als Hauptgeschäft betrieb und das Verabfolgen von Schwarzem nur nebenbei behandelte.

Das neue Gesetz und der damit zugleich herausgegebene Erlaß des Finanzministers kennt diesen Unterschied nicht mehr, denn laut diesem müssen alle — mit Ausnahme der speciell Spirituosenverschleißer — Gewerbebeschein besitzen. Somit müssen jetzt beim Ansuchen um Schankrecht auch die Specereihändler, Greisler, Konsumvereine zc. ihren Gewerbebeschein beilegen.

Wenn der Ansuchende auf mehreren Orten einer Ortschaft sich mit Ausschanken von Getränken befassen will, muß er für jedes Schanklokal separates Schankrecht haben.

Eine Person oder eine Familie kann in einer Ortschaft nur ein Schankrecht besitzen. Deshalb bekommt auch in ein und derselben Ortschaft weder Vater, noch Mutter, weder Sohn, noch Tochter, oder Schwager, Schwägerin oder zur Familie gehörende andere Person, weder eine fremde Person, wenn sie mit dem Inhaber der Concession in einem Haushalt leben, kein weiteres Schankrecht, wenn von der Familie ein Mitglied schon eines besitzt. Solche aber, die vor dem Inkrafttreten des Gesetzes schon mehrere Schankrechte besitzen, werden selbe belassen, nur neue können keine gegeben werden.

Bei Gelegenheiten von Märkten, Kirchweihen und andern Festlichkeiten können zum Verkauf

von Getränken außer ihrem Schanklokal nur solche Personen Erlaubniß erhalten, die in derselben Ortschaft ein Schankrecht haben. Diese Erlaubniß ist aber ein jedesmal nur als Ergänzung des Hauptschankrechtes zu betrachten.

Es ist also nicht erlaubt, daß ein Wirth in einer andern Ortschaft ausschänke, wenn auch Markt oder sonst eine andere Gelegenheit wäre; er kann das nur in seiner eigenen Ortschaft machen, wenn seine Erlaubniß ihn dazu befähigt.

Ausnahme bilden nur jene Marktbäder, Bratenverkäufer, Lebzelter zc. die bei solchen Gelegenheiten, wie Märkte, Wallfahrten, Kirchweihen, ihre Waaren ohne Mitgabe von Getränken kann verkaufen könnten. Dasselbe bezieht sich auf die mit der Truppe ziehenden Marktender während den großen Lebungen.

Dieses ausnahmsweise Ausschanken kann nur als Nebengeschäft betrieben werden und giebt die Erlaubniß dazu die betreffende Finanzdirektion für den Rayon, wo der Ansuchende wohnt.

Bratenverkäufer, Bäcker, Lebzelter zc. müssen beim Einreichen ihrer Gesuche darin angeben für welchen Markt wann und wo sie die zeitweilige Schankerelaubnis wünschen.

Beim Genehmigen für neue Schankrechte mit unbeschränktem Ausschank haben folgende Vorzug:

1. Bahunternehmungen oder deren Wirth, Eigentümer oder Pächter einer Industrieunternehmung, Ueberfuhr, Bad, Brücke oder dem Unternehmer einer Bahn- oder Brückenbau, Kanalbau, Stromregulirung, mit einem Wort größerer Bahunternehmung, respective in deren Nähe befindlichen Gast- und Wirthshäuser.

2. Eigentümer von Puszten und deren Pächter, wenn sie auf Aufforderung der Finanzdirektion erklären, daß sie sich mit Getränkeverkauf befassen wollen;

3. Diejenigen, die Einkehrwirthshäuser haben oder solche bauen lassen wollen;

4. Jene, die das Schankrecht in derselben Ortschaft früher einmal betrieben.

5. In Klein- und Großgemeinden Jene, die ein Gebäude besitzen, in dem das Schankrecht früher schon geübt wurde.

6. Im Allgemeinen aber gegen Fremde die Einheimischen, resp. Bewohner des betreffenden Ortes.

Dies bezieht sich aber alles nur auf das unbeschränkte Schankrecht. — Bei beschränktem Schankrecht (wie Gläserweis-Verkauf und Ausschank über die Gasse) oder Schankrecht für Kleinverkauf existirt keine solche Reihenfolge, denn hier gibt es auch keine Zahlbeschränkung der ausfolgenden Rechte.

Kellner-Interessen.

Kellnermädchen.

Diese Moralpredig, die ich jetzt zu singen beabsichtige, wird unseren modernen jungen Leuten wohl nicht gefallen. Da aber unser Blatt nicht die Interessen dieser Herren, sondern die unsrigen dient, muß ich heraus von der Leber, wenn auch Jene die Nase rumpfen.

Wir sind principielle Gegner von jedem Thun und Treiben, das das zarte Geschlecht außer dem Haushalte, weg vom häuslichen

Herde drängt. Leider aber giebt es sehr viele Eltern oder Ehegatten, die ihre Töchter, resp. Frauen auf solche Erzielen drängen, wo sie Geld verdienen, damit sie mit diesem Verdienste ihre eigene Lumperei unterstützen können, ohne zu bedenken, daß sie durch dieses Treiben allmählig das Terrain, welches eigentlich der Mann beherrschen soll, dem Weibe überliefern.

Die Frauenarbeit, sei sie auch noch so schwer, wird viel geringer honorirt, als die der Männer. Und da heute ein jeder die billige Arbeitskraft sucht, verbreiten sich so die Frauenangestellten und ruiniren so die Bezahlung der Männer.

Die Kellnermädchen haben nicht die Hälfte Bezahlung als die Kellner; deshalb werden sie mit Vorliebe angestellt. Doch wird dadurch das moralische und auch materielle Interesse der Gehilfen geschädigt.

Warum treiben wir uns hundertweise ohne Pothen herum, warum verfährt man mit uns so baqatellmäßig? Weil die billigere Kraft uns auf dem Halse sitzt, und uns irrtliche Konkurrenz macht. Die Gasthäuser werden doch immer mehr und mehr, und wir finden immer weniger Anstellung. Das kommt davon, weil auf vielen Plätzen Mädchen als Lockspeiß angestellt werden.

Diese armen Mädchen müssen aber trotz der schlechten Bezahlung leben; das können sie nur so erreichen, wenn sie sich um eine Nebeneinnahme umschauen. Diese Nebeneinnahmen — wissen wir am Besten — sind aber keineswegs anständig verschaffte Einnahmen.

Das Anstellen dieser Mädchen geht aber auch auf Kosten der allgemeinen Moral. Denn die „seiche Miki“ und die „herzige Teresi“ hat schon so Manchem den Kopf verdreht und die Tasche gerupft, sei es auch gleich ein Verbeiratheter.

Drum wäre es die höchste Zeit, wenn der Minister des Innern das Anstellen von Kellnerinnen überhaupt verbieten würde.

Bei uns sieht die Moral so schon auf einem sehr schwachen Fuß, wäre die höchste Zeit, diese zu verbessern.

Bewegung der Kleinwirthc.

In der am 28-ten November beim Collegen Géza Kása abgehaltenen Konferenz sind abermals die Mitglieder sehr zahlreich erschienen.

Auf der Konferenz wurde neuerdings erwähnt, daß die in Kartell stehenden Bräuereien die Wirthc aufsuchen und sie auffordern, auf die Lieferung des Bieres Contract schließen.

Das Präsidium der Gewerbege nossenschaft ersucht alle Mitglieder, daß sie ohne der Corporation mit keinem Bierlieferanten Contract schliesse, denn dieses Contractschließen würde uns nur noch mehr binden, während die Ge nossenschaft die Interessen der Mitglieder in jeder Hinsicht wahren will.

Nur in keine Falle treten!

— Die Amtlokalitäten der Gewerbege nossenschaft der Gast- und Schankwirthc befindet sich im VII. Bez. Szövetség-u. Nr. 24. — Die Amtstunden sind Nachmittag von 4—6 Uhr. Collegen wendet Euch mit allen mannigfachen Fragen dorthin, wo ihr die beste Aufklärung bekommt.

Neuestes von der Woche.

Baron Ernst Wallburg in Raab.

Der Oberkellner des Kaffee New-York in Budapest verließ vor Kurzem seinen Posten. — Er scheint den hauptstädtischen Lärm müde geworden zu sein und sehnte sich nach der Ruhe der Provinz. Er wollte zuerst nach Grosswardein, doch haben die dortigen Kaffetiers kein rechtes Animo für ihn gehabt und so bekam er dort keinen Posten. Er suchte unermüdet weiter, bis ihn der Eigenthümer des Kisfaludy-Kaffeehauses in Raab acceptirte. Herr Wallburg nimmt seine Stelle demnächst ein. — In Raab machte die Nachricht nicht wenig Aufsehen.

Regenten am Billardtisch.

Die „Modern Society“ bringt aus Anlaß des Zusammenkommens Kaiser Wilhelm mit König Edward zu Sandringham einen interessanten Artikel über den Zeitvertreib der Herrscher bei solchen Gelegenheiten. Eine interessante Episode des letzten Beisammenseins ist das Billardspiel der beiden Herrscher. Der deutsche Kaiser spielt nur hie und da bei besonderen Gelegenheiten. Stoßt den Balln heftig und geschickt. Der englische König ist schon ein bequemerer Billardspieler. Früher betrieb er diesen Sport mit Leidenschaft und hat seinen Kindern, als sie die genügende Höhe erreicht haben, gleich ein Billardbrett gekauft und hat sie in die Geheimnisse des Billardspiels eingeweiht. Die jungen Prinzen aber hatten öfters Auseinandersetzungen unter sich und so beschloß Königin Alexandra ihnen einen Marqueur beizustellen, dessen Aufgabe war, den jungen Prinzen ihr heftiges Spieltemperament zu dämpfen. — Die Königin selbst spielte öfters mit. Den ausgezeichneten Billardtisch hat der König der Belgier Leopold II. in Brüssel, dessen Billard-einrichtung ganz nach dem sandringhamischen Billardsal eingerichtet ist.

Die Steinbrucher Bierbräueri Aktien-Gesellschaft — die berühmteste der Kartellmacher — hat vorige Woche ihre Generalversammlung abgehalten. Die Dividende wurde per Aktie in 9 Kronen festgesetzt und deren Auszahlung laufend gemacht. Die Generalversammlung hat der Direktion für ihr erfolgreiches Wirken protokolllarisch Dank votirt. Sonderbare Ansichten begen die Herren Aktionäre, daß sie das Hautabkühlen der Wirths als erfolgreiches Wirken der Direktion anerkennen und für so ein Wirken Dank votiren. Nun wir wüßten was wir dieser Direktion als Dank geben würden! . . .

Auszeichnung eines Zigeunerprimas. Der englische König hat den ungarischen Zigeunerprimas aus Szabadka Karl Pöge, der gegenwärtig mit seiner Kapelle in England spielt, mit der goldenen Medaille ausgezeichnet.

Der Absynthgenuß in Frankreich ist trotz aller Anstrengungen der französischen Regierung, ein noch immer ziemlich großer. Wie die „Médecine Française“ in ihrer letzten Nummer berichtet, haben die Franzosen in sieben Jahren 85.000 Hektoliter Absynth verbraucht. In den letzten 4 Jahren aber 83.000 Hektoliter. Der Konsum steigt also, anstatt kleiner zu werden.

Gasthausöffnung. Unser Colleague Karl Christ eröffnete in der Váthorygasse Nr. 19

ein neues Gasthaus. Seine ausgezeichneten Weine, gutes Bier und allbekannt gute Küche sind die beste Garantie für das Gelingen des neuen Unternehmens. — Liebhabern des guten Weines anempfehlen wir insbesondere das Gasthaus des Herrn Karl Christ.

Von einem guten Gasthaus. In einem unserer früheren Nummern erwähnten wir die Gasthausöffnung unseres Collegen Stefan Györfy. — Nun können wir auch schon berichten, daß das Gasthaus sehr gut geht, denn es muß schon vergrößert werden. — Von nächster Woche wird ein neues Gastzimmer dazugeschlossen und sammt der gedeckten Gartenlokalität, welche geheißt ist, den p. t. Gästen zur Verfügung gestellt.

Die Edelfrau.

Erzählung aus dem Freiheitskampf.

Von Stefan Jovika.

(Fortsetzung.)

IV.

Nun klopfen Sie an dem Wirthshausfenster des alten „Zsuzu bácsi“.

— Wer ist das? Wer ist draußen? — schrie erschrocken von innen der Wirth.

— Ungarn sind es! — war die Antwort.

Das Fenster ging auf und der Wirth schaute furchtsam hinaus.

— Was wollt ihr?

— Wir haben gehört, daß Du gute Pferde hast, wir brauchen deren zwei, aber schnell, — sprach der eine.

Der Wirth überlegte — Nun, stüdre nicht lang, wir bezahlen dich fürtlisch. Was kosten sie denn?

— Ja so, na warts gleich. Die zwei Pferde kosten zweihundert Gulden.

In der nächsten Minute war der Wirth sammt den Pferden auf der Strasse. Der eine, der als Officier gekleidet war, bezahlte ihm die Summe, der andere, der alte Honvéd, beschäftigte sich derweilen die Pferde genau.

Nach Ausbezahlen der Pferde schwangen sich beide hinauf und ritten davon.

Die Morgenröthe stieg heran.

Bei Kis-Kapus wollte der alte Bem gerade einen Angriff machen, als von weitem zwei Reiter dahersprengten. Der alte richtete sich empor und schaut mit prüfenden Augen nach den Kömmlingen. Der eine Reiter war ein alter Honvéd mit einem Arm, der andere aber ein fecher, schlanker Officier mit jugendlichem zarten Aussehen. Wie er den letzteren besser betrachtete, bemerkte er, daß es eine Dame ist. Sie war's die Edelfrau. Und der einarmige Honvéd war Johann.

— Wer seid Ihr? Was wollt Ihr? — rief Bem mit gebrochenem Deutsch.

— Ungarn sind wir! — sprach die Edelfrau, — und wollen an dem Gesecht theilnehmen.

— Ja, ja, — sagte Bem — wenn Euch aber eine Kugel in den Tod jagt, werde ich nicht schuld daran sein.

Mit dem stellte er sie in die Reihe.

Der Feind reichte sich aber auch schon.

Mit einemmale ertönten die Trompeten. Trommelschlag und Waffengeräsel verkündeten den nahen Angriff. Die Kugeln flogen und

pfiffen durch die Luft, und hie und da ertönte eine Kanone.

Ein schreckliches Gemühl entstand. Die zwei Lager schlugen aneinander mit der größten Behemung.

Rajta! Rajta! — hörte man Bem's befehlende Stimme und muthig, verwogen gings in dem Getümmel hinein.

(Fortsetzung folgt.)

Correspondenz.

Gechter Herr Redacteur.

Da ich von Herrn Schnell erfahre, daß sich Herr Eich beim Banke nach der außerordentlichen Generalversammlung geäußert hätte er wäre im Besitze eines für mich kompromittirenden Briefes, fordere ich ihn auf, diesen Brief zu veröffentlichen. Da ihn Herr Schnell zur Rede stellte und ihm erwähnte, wie die Presse über ihm schreibt, gab er die ausweichende Antwort, er könne gar nichts dafür, er wäre ein untergeordnetes Organ und müsse das thun, was der dritte befiehlt. Bei mir, als ich ihm auf sein Ehrenwort erinnerte, welches er anlässlich als er sagte, Dreher mache keine jüdischen Geschäfte, erklärte er mir; ja Dreher nicht, aber ich kann mein Bier verkaufen wie ich will und wo ich will. Ein Bierverfüllber hat doch eine große Macht, ob Herr Anton Dreher mit dieser Erklärung einverstanden ist, ist Frage der Zukunft. Es ist unter den Pester Wirthen wohl ganz gut bekannt, daß die wenigste Berücksichtigung gegen Kunden, die Dreherische Brauerei ausübt, wovon man sehr viele Beispiele anführen könnte. Als die Eiskalamität im Frühjahr war, sprach eine Deputation in der Dreherischen Brauerei vor, wurde aber vom Herrn Direktor nicht empfangen, sondern von Herrn Weiß getrübet, man werde die Mitglieder schriftlich verständigen. fand es aber nicht einmal der Mühe werth, eine 2 Kreuzer Korrespondenzkarte Ihnen zu schreiben.

Nun nicht nur uns Kleinwirths geht es so, auch den Großen.

Ich fordere nochmals Herrn Eich auf, die Briefe, welche er von mir besitzt, zu veröffentlichen, und nicht einzelne nach Steinbruch einzuladen, denn dort kann man einen irrselbigen Brief vorlegen. Ich werde nächste Woche über die Sache noch weiter schreiben, und den Hergang, welcher sich bei der letzten Zahlung zwischen mir und Eich abspielte, beschreiben, nur muß ich mir erst die Namen der Zeugen verschaffen.

Ferdinand Drehsler.

Nehéz lélekezés,

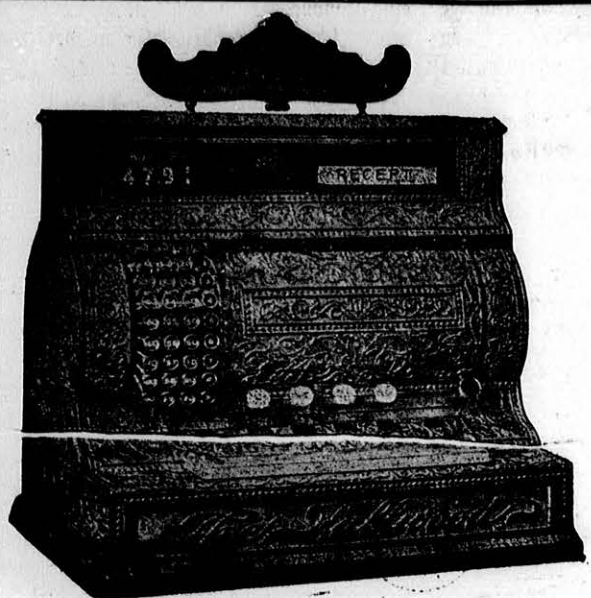
köhögés, légzőszervek bántalmánál, elsőrangú orvosi szaktekintélyek ajánlják az I. számú József-tápleát. Székrekedés, emésztési zavaroknál és mint vértisztító a II. számú József-tápleát. Egy doboz ára 25 krajczár. Kapható Török József gyógyszerüzében. Fő és székhely: Vegler József droguista asziszt., Budapest, Rökk Szilárd-utca 5. szám. 10 doboz megrendelésénél és a pénz beküldése mellett bérmentve.

Pinczér (nős) kerestetik egy nagy szabású ipartelep vidéki kaszinójába elsőrendű konyha vezetésére és a vendégszobák ellátására. 200 korona óvadék kívántatik. Ajánlatok „T. B.“ alatt e lap kiadójába küldendők.

Vendéglősök és szállodások figyelmébe!

Legjobb a világon!

Legjobb a világon!

Ön is tudja meg

hogya

THE HALLWOOD

Cash Register Company által Amerikában gyártott fizetőpénztárak a LEGTÖKÉLETESEBBEK és ez idő szerint a LEGJOBBAK a világon

THE Hallwood

CASH REGISTER Co. Bpest, VI., Dalszínház-u. 10.

Legjobb a világon!

Legjobb a világon!

Alapított 1876.

Mérték szerinti csak 16 frt egy teljes öltöny valódi gyapju-szövetből.

Csak 16 frt egy finom felöltő legújabb divat szerint, igen jó hozzávalóval és a legújabb szabással készít

BAUMGARTEN BENŐ BUDAPEST, VII. Dohány-u. 27

Fogorvos az összes fogtudományok tudora, specialista száj- és fogbeteggek részére

Dr. Kalinovszky

Budapest, VIII. ker. Kerepesi-ut 62.

Szájpadlás nélküli fogak, fogszorok és arany koronák készítése a gyökereknek eltávolítása nélkül. Legújabb fogszorok fémlappal. Eltart emberéltig. Törés kizárva. Mérsékelt árak, esetleg részletfizetésre is. Munkámért 10 évi jótállást vállalok. — Fog és fogtőhuzás a legújabb amerikai módszer szerinti érzéstelenítéssel teljesen fájdalom nélkül 1 koronáért. Fogtömések arannyal, platina, ezüst és porcellánal 2 koronától felfelé. Fogak és fogszorok mesteri kivitelben, kitűnő anyagból 3 koronától kezdve.

Tört, rossz és használhatatlan fogszorok javítása és újjáélesztése 3 óra alatt eszközöltetnek.

Szegényeknek ingyen!

A kocsipar szakmába vágó — mindennemű munkát elvállalok, de

különösen a kocsik fényezését

a legkitartóbb és a legjutányosabb árban készítem, minél fogva a n. érd. közönség pártfogásába ajánlom magamat

Lovász István, kocsifényező mester Budapest, VII. ker., Dohány-utca 57.

DIADAL-SEC EBERHARDT ANTAL

BUDAFOK.

Hellschein Lipót

műhízmőminta- és monogram-gyár Budapest, Koronaherceg-u. 2. II. lépcső I. e. Elvállal minden e szakmába vágó munkát bármilyen rajz szerint jutányos ár mellett és kezeskedik pontos és izléses kivitelért.

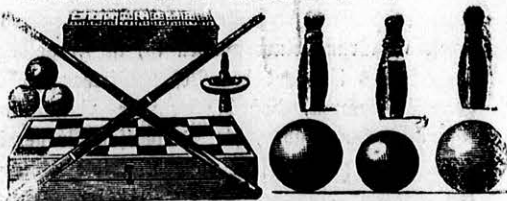
Szállodások, vendéglősök, kávécsok és családos pinczerek 30% kedvezményben részesülnek.

Több száz kiváló orvos ajánlja!

Vidékre pontosan szállít a Sz. Lukácsfürdő-kutvállalat, Budán.

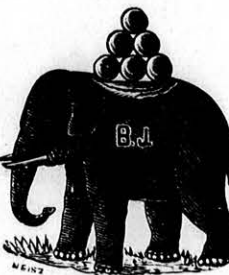
I-a Lignum Sanctum-golyók árai:
9 9.5 10 10.5 11 11.5 12 12.5 13 13.5 14 14.5 15 cm
1.30 1.55 1.80 2.20 2.65 3.— 3.25 3.50 3.80 4.2 5.— — K.

Beitz János

műsztergályos, dáko és billiárd-golyó készítő. Bpest, VII. Akácfa-u. 52. Dob-u. sarok Elefántosban nagyraktár.

A czövegek 30 fillerrel olcsóbbak. Használt golyókat 60 fillérért leesztergályozom.

A legolcsóbb és legszebb világítás az

Acetylen-gáz izzó fény mely füstnélküli és a legmegbízhatóbb, szabadalmazott Acetylen gázfejlesztő. — Ajánlja

Predmerszky József bádogos-mester Budapest, VI. Vörösmarty-utca 33.

Ugyanítt kapható

a baromfi keltető és nevelő saját gyártmányu, szabadalmazott készülék. Tessék prospektust kérni!

☎ Telefon 874 ☎

Kávéház-, vendéglő-, szálloda-tulajdonosok: társaskörök és főpinczér urak figyelmébe!

Papír szivar-szopóka, Szanitás, duplán égetett és kristály tollal, valamint egyszerűbb minőségűek is a legjutányosabb árban; czégnomással és a nélkül.

2000 darab rendelésnél a czégnomás díjmentes.

Mintákat kívánatra ingyen és bérmentve küld

November Mór papír szivar szopóka készítő Budapest VII. Révay-u. 23.

FOGAK a legújabb módszer szerint beilleszt teljes fogszorokat és egyes fogakat fájdalom nélkül. A gyökér eltávolítása fölösleges. Rosszul álló fogszorok olcsón átalakíttatnak. Az általam beillesztett fogszorok a valódi fogaktól meg nem különböztethető, és rágásra jótállással kitűnően használhatók. Vidékiek 24 óra alatt kielégíttetnek. Szálloda-, korcsma- és kávéház-tulajdonosok és alkalmazottjai 40% árelengedésben részesülnek.

KOVÁCS J. fogászati műterme

Budapest, Károly-körút 9, II. e. 8 (Gróf Hadik-palota.)

Található: d. e. 9 órától d. u. 6 óráig. Ünnap- és vasárnap délután 4 óráig.

CSOBOR ANTAL vendéglője

Kerepesi-ut 10., az O. P. egyesülettel szemben.

Gyár: Budapest, VIII. Röck-Szilár- utca 83.

Fióküzlet: VIII. Üllői-út 4. szám.

Ingtisztítás darabonként 14 kr., gallér 2 kr., kezelő 4 kr., függöny 20 kr.

Női ruhák kiváló szépen tisztíttatnak 2 frt 50 krajczárért.

Sima ruhák nagyon olcsó árban tisztíttatnak.

Hagenauer Frigyes Károly

üvegdézsi és festészeti műterme

Budapesten, VIII., Vig-utca 14.

Pázmáneum, Budapest, VIII., Mária-u. 11